

ЧИТАЙТЕ ЗВІТ ПРО СВЯТКУВАННЯ

СТОР. 2-7

УНІВЕРСИТЕТСЬКА ПРАКТИКА

№6 (158) 24 ЧЕРВНЯ
2017 РОКУ

ГАЗЕТА ДЛЯ ПАЦІЄНТІВ

АНОНС

НАША ПОШТА

МАРИНА ГОЛОЮХА: «ПРОФЕСІЙНИЙ КОНКУРС – НАЙКРАЩИЙ СПОСІБ ВІДЧУТИ СВОЮ ФАХОВІСТЬ»

Марина ГОЛОЮХА – старша медична сестра відділення анестезіології та інтенсивної терапії.

**ЧИТАЙТЕ
НА СТОР. 8**

З ЛИСТІВ ПАЦІЄНТІВ

**Лариса ЩУР, с.Королівка
Борщівського району:**

«Від усього медичного персоналу ревматологічного відділення відчував тепле ставлення. Мені пощастило з лікарями. Мовлене добре слово лікаря для пацієнта – як бальзам на душу.

Медсестри у відділенні – також чуйні та уважні. Чистота й порядок у палаті – це заслуга молодших медичних сестер. Та й кухарі смачно готують. Дехто з пацієнтів і добавки просить. Звісно, не такі обіди, як удома, але все ж смачно. Відчувається, що готують кухарі з душею.

Дякую медперсоналу ревматологічного відділення. Нехай кожен їхній день буде сонячним і теплим!».

**Іван ІВАСЬКІВ, с. Трибухівці
Буцацького району:**

«У ревматологічному відділенні проходжу курс лікування. Діагноз, який поставили лікарі, – анкілозуючий спондилоартрит.

Мене лікує завідувача відділенням Олександра Степанівна Маховська. Зауважу, що ця людина серцем і душею віддана роботі. Олександра Степанівна завжди підкаже, проконсультує, порадить. І що головне – підтримує щирим словом. Це додає оптимізму й віри на видужання.

У відділенні вміло зорганізована робота всього колективу. Відчувається, що тут є справжня господиня. Вдячні працівникам ревматологічного відділення за їхню увагу до кожного пацієнта, милосердя і розуміння. Нехай щастить усім на добро та благополуччя».

ЗАХОДЬТЕ НА САЙТ ТДМУ: WWW.TDMU.EDU.UA (ВИДАВНИЦТВО «УКРМЕДКНИГА». ГАЗЕТА «УНІВЕРСИТЕТСЬКА ЛІКАРНЯ»)

Редактор Г. ШИБАЛІНЧУК Творчий колектив: П. ЛУКАШУК, М. СУСІДКО, М. ВАСИЛЕЧКО Комп. набір і верстка Р. ГУМЕНЮК	Адреса редакції 46001 м. Тернопіль, майдан Волі, 1 тел. 52-80-09; 43-49-56 E-mail hazeta.univer@gmail.com	Засновник: Тернопільський державний медичний університет ім. І.Я. Горбачевського	Видавець: Тернопільський державний медичний університет ім. І.Я. Горбачевського	За точність викладених фактів відповідає автор. Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.	Реєстраційне свідоцтво ТР № 482-82Р від 23.03.2010 р. видане головним управлінням юстиції у Тернопільській області	Газета виходить один раз на місяць українською мовою. Обсяг - 3,33 друк. арк. Наклад - 700 прим.	Газету набрано, зверстано, віддруковано у Тернопільському державному університеті ім. І.Я. Горбачевського 46001, м. Тернопіль, майдан Волі, 1
--	---	--	---	---	--	---	---

ЮВІЛЕЙ

ТДМУ – ОДИН З НАЙПОТУЖНІШИХ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ УКРАЇНИ

**З НАГОДИ 60-РІЧЧЯ З
ДНЯ ЗАСНУВАННЯ ТЕРНО-
ПІЛЬСЬКОГО ДЕРЖАВНО-
ГО МЕДИЧНОГО УНІВЕР-
СИТЕТУ ІМЕНІ І.ГОРБА-
ЧЕВСЬКОГО 26 ТРАВНЯ У
ПАЛАЦІ КУЛЬТУРИ «БЕ-
РЕЗІЛЬ» ІМЕНІ ЛЕСЯ
КУРБАСА ВІДБУЛАСЯ
УРОЧИСТА АКАДЕМІЯ,
УЧАСТЬ В ЯКІЙ ВЗЯЛИ
НАРОДНІ ДЕПУТАТИ
УКРАЇНИ, ПРЕДСТАВНИКИ
НАУКОВОЇ ЕЛІТИ УКРАЇ-
НИ, КЕРІВНИКИ ОРГАНІВ
МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУ-
ВАННЯ, ПРЕДСТАВНИКИ
ПОВАЖНИХ ІНОЗЕМНИХ
ДЕЛЕГАЦІЙ, ОЧІЛЬНИКИ
ВИШІВ І БАГАТО ІНШИХ
ГОСТЕЙ.**

Святкового настрою додавали музиканти Тернопільського муніципального духового оркестру «Орchestra волі» та струнного тріо. У вестибюлі усіх зустрічав ректор ТДМУ, професор Михайло Корда. Він радо приймав щирі вітання та дякував кожному, хто прийшов розділити радість з нагоди славного ювілею.

Коли ж усі гості зібралися до глядацької зали, під звуки фанфар вийшли члени вченої ради Тернопільського державного медичного університету. Разом з Михайлом Михайловичем на сцену «Березолі» піднявся ректор ТДМУ у 1981-1997 роках – член-кореспондент НАМН України, професор Іван Сміян.

Урочисту академію розпочав хор ТДМУ з виконання Державного Гімну. Зазначимо, що цей творчий колектив створений два роки тому. За цей час став справжньою гордістю університету. Цього дня особливого звучання хоровому виконанню додали вихованці Тернопільської вищої духовної семінарії імені Патріарха Йосифа Сліпого.

Після невеличкого екскурсу в історію альма-матер у Тернополі всі присутні спільно помолилися, попросивши у Всевишнього процвітання та успіхів усьому колективі Тернопільського медуніверситету.

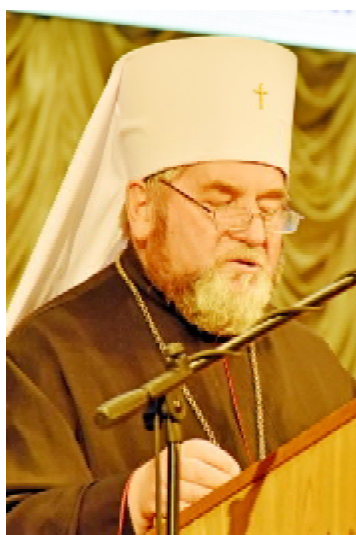
Архієпископ і митрополит Тернопільсько-Зборівський УГКЦ Василій Семенюк у своєму виступі зазначив, що впро-

ТДМУ за результатами сертифікаційного аудиту, проведеного зовнішніми аудиторами компанії Бюро Верітас Сертифікейшн Україна, отримав сертифікат і гравертон міжнародного стандарту ISO

довж тривалого часу університет підготував тисячі фахівців, які покликані до високої місії зцілювати та полегшувати людські страждання. За його словами, ця місія певною мірою є євангельською, адже Ісус Христос сам був тим, хто зцілював, а нам залишив заповідь проявляти співчуття до ближнього.

«Пам'ять про це має надихати впродовж життя та скріплювати

Архієпископ і митрополит Тернопільсько-Зборівський УГКЦ Василій СЕМЕНЮК

ваше лікарське покликання. Бажаю вашій спільноті зростання в особистих чеснотах, високого професіоналізму та виконаного обов'язку, які мають зігрівати ваші серця вдячністю й давати наснагу з гідністю продовжувати розпочату справу, яка варта того, щоб бути справою життя. Ваш університет носить ім'я видатного українського діяча – Івана Горбачевського, який був сином греко-католицького священика зі Збаража Якова Горбачевського. Батьки подбали про його освіту, а він своїми щоденними трудами та навчанням примножив ці знання. Це дало мож-

ливість стати йому видатним науковцем. Його приклад хай завжди надихає професорський колектив до повсякденної праці! Нехай Господь благословить вашу працю. Нехай він духом своєї премудрості просвітить наших студентів!» – додав Василій Семенюк.

Архієпископ Тернопільський та Кременецький Нестор (Писик) зачитав вітальну адресу Патріарха Київського і всієї Руси-України Української православної церкви Київського патріархату Філарета.

«За час діяльності вашого університету плодами наукової установи стали не лише блискучі наукові праці, захищені докторські чи кандидатські дисертації, було написано багато актуальних монографій, виховано кілька поколінь талановитих науковців, вчених, медиків, практикуючих лікарів. У духовному житті – це сотні тисяч врятованих життів, полегшення страждань, утіха скорботним та співчуття, співстраждання конкретним людям – нашим співвітчизникам. Упевнений, що рік за роком Тернопільський державний медичний університет імені І.Горбачевського не лише надає студентам необхідні в майбутньому знання, а й стає справжньою духовною школою, навчаючи людей у білих халатах того, чого б, здавалося, навчити неможливо – людяності, співчуття до ближнього, вмінню та бажанню співпереживати, відчувати людський біль. Найкращі педагоги-медики з часів професора Огія та професора Мартинюка і донині роблять свою справу, за що отримують подяку не лише студентів і пацієнтів, а й особливою благодать від Бога. Науку та релігію часто протиставляють. Однак життя багатьох вчених, учених-медиків є красномовним

свідченням того, що ці дві речі доповнюють одна одну. Знаємо, що руки лікарів в операційних роблять справжні дива, але ми також упевнені, що ці руки, які чинять добро, благословенні самим Ісусом Христом. Через пророка Мойсея Господь називає себе лікарем: «Я Господь Бог твій, цілитель твій». А нині всі таїнства Церкви людина приймає не лише для зцілення душі, а й для лікування та освячення свого тіла, яке за словами апостола є храмом Святого Духа. Церква та медицина є Божим зняряддям, яке поставлене служінню людині. Задля більшої користі людям вони неодмінно повинні співпрацювати, доповнюючи одна одну. Найкращий лікар – це той, який має не лише знання, а й віру, живий зв'язок з Христом. Тож заохочуємо не тільки дотримуватися клятви лікаря України, а й у всіх своїх вчинках пам'ятати про свою особисту відповідальність перед Богом. Все що робите, робіть від душі, як для Господа. Від імені Української православної церкви Київського патріархату закликаю Боже благословення на всіх причетних до діяльності Тернопільського державного медичного університе-

життя. Ви докладаєте чимало зусиль до формування висококваліфікованого колективу викладачів елітного рівня викладання. Мета, яку ви поставили перед собою, – формування української еліти, об'єднаної добром, воістину благородна та актуальна. Прийміть від мене щире вдячність і побажання рясних Божих благословень, допомоги Святого Духа в здійсненні вашого служіння. Нехай Пресвята Богородиця покриває своїм омофором! Усім викладачам і студентам вділяю моє архієрейське благословення. Будьте і надалі для людей милосердними самарянами, які виливають мир, що є символом ваших знань і досягнень у сфері сучасної медицини, на рани всіх хворих і потребуючих, щоб полегшити їхні страждання. Благословення Господнє на вас», – зазначив Блаженніший Святослав у своїй вітальній адресі.

Історія нашого університету – це тривалий, насичений шлях, сповнений наполегливою працею, натхненням і самовідданістю. Це сторінки перемог і неосяжних вершин. За роки існування заклад підготував понад 25 тисяч фахівців, з них – понад дві тисячі з числа іноземних громадян з 60 країн світу. Нині Тернопільський державний медичний університет – це велика й дружна родина, високопрофесійний науково-педагогічний колектив, один з найпотужніших у вищій медичній школі України.

У вітальному слові ректор Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського, заслужений діяч науки і техніки України, професор Михайло Корда наголосив на тому, що святкування – це особливий день, адже стає новою сторінкою в історії ТДМУ.

«Упродовж 60 років з університетом своє життя поєднали тисячі викладачів, десятки тисяч студентів. За цей час, як на полотні, переплелися людські долі та страждання, надії й мрії. Пишаюся тим поступом, який зробив наш університет за 60 років – від невеликої освітньої установи до одного з провідних вищих навчальних закладів України. Уявіть собі 1957 рік. Тернопіль лише починає відбудовуватися після Другої світової війни. В місті ще немає жодного вищого навчального закладу. І ось вийшла Постанова УРСР про створення медичного інституту. Вже у вересні розпочато перші заняття. Було понад 600 студентів і 66 викладачів, один доктор наук і 17 кандидатів наук. (Продовження на стор. 3)

Архієпископ Тернопільський та Кременецький Нестор (ПИСИК)

ту імені І.Горбачевського», – йдеться у вітальному адресі.

Грамотою Верховного архієпископа Києво-Галицького, митрополита Київського, предстоятеля Української греко-католицької церкви Святослава Шевчука був нагороджений Тернопільський державний медичний університет імені І.Горбачевського з нагоди 60-літнього ювілею.

«Прийміть від мене щирі слова привітань з нагоди 60-ї річниці заснування вашого університету. Впродовж цих років ви виховали не одне покоління медиків, які своїми вміннями служать збереженню людського

ТДМУ – ОДИН З НАЙПОТУЖНІШИХ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ УКРАЇНИ

(Продовження. Поч. на стор. 2)

І нині ми з особливим теплом у серці згадуємо тих, хто стояв біля витоків університету, хто своєю невтомною працею закладав фундамент для його розвитку. Молодими викладачами 1957 року прийшли люди, які пізніше стали відомими професорами, докторами наук – Юрій Коморовський, Микола Скакун та інші. На жаль, їх немає тепер з нами. Молодим викладачем у ті роки був Іван Ситник, який кілька днів тому у телефонній розмові сказав, що дуже шкодує, що не може бути присутнім у залі й розділити свято у зв'язку з хворобою, але він побажав університету успіхів і процвітання.

Перший випуск лікарів відбувся вже 1961 року і хочу вам повідомити, що в цій залі присутні 13 перших випускників університету. Зокрема, Іван Чекман, який є легендою вітчизняної фармакології, за його книжками вчилася й вчиться вся Україна, член-кореспондент Національної академії медичних наук України та член-кореспондент Національної академії наук України. Також присутній Василь Антонів – великий патріот України, який тривалий час був завідувачем кафедри отоларингології Московського інституту дружби народів й очолював

З вітальним словом – ректор ТДМУ, професор Михайло КОРДА

Іван Гетьман, Іван Сміян, Леонід Ковальчук. На жаль, троє з них уже відійшли за межу вічності. У знак пошани та пам'яті про їхній внесок у розвиток Тернопільського державного медичного університету від зібрання урочистої академії було покладено квіти до їхніх могил, а також і до пам'ятника Іванові Горбачевському.

Славні досягнення попередників, за словами ректора ТДМУ, професора Михайла Корди нині знайшли своє продовження у нових здобутках і досягненнях –

кників стали вузькопрофільними спеціалістами і працюють у лікарнях вторинного та третинного рівнів надання медичної допомоги, сотні випускників стали науковцями, організаторами

Ректор ТДМУ в 1981-1997 роках, член-кореспондент НАМН України, професор Іван СМІЯН

охорони здоров'я. Серед наших випускників є академіки, міністри охорони здоров'я та їхні заступники, керівники великих медичних компаній. Ми пишаємося тим, що президентом Національної академії медичних наук України є наш випускник Віталій Цимбалюк, а також колишній в.

Президент НАМН України, академік, професор Віталій ЦИМБАЛЮК

нений, що з таким колективом, з такими самовідданими та високомотивованими людьми, які працюють в нашому університеті, нам усі завдання під силу», – висловив впевненість Михайло Корда.

Ректор побажав усім працівникам успіхів і наснаги у подальшій праці, невичерпної енергії для подальших здобутків, особистих і професійних успіхів.

Наказ ректора про відзначення працівників з нагоди 60-річчя ТДМУ оголосив проректор з науково-педагогічної роботи, професор Аркадій Шульгай.

Цього знаменного дня Тернопільський державний медичний університет за результатами сертифікаційного аудиту, проведеного зовнішніми аудиторами компанії Бюро Верітас Сертифікейшн Україна, отримав серти-

Директор департаменту гуманітарної та соціальної політики Кабінету Міністрів України Віталій КОБЛОШ

фікат і гравертон міжнародного стандарту ISO. Було встановлено відповідність системи управління якістю, що впроваджена в університеті, вимогам міжнародних стандартів.

Від щирого серця всіх присутніх привітав ректор, який очолював університет з 1981 до 1997 року, член-кореспондент Національної академії медич-

них наук України, професор Іван Сміян.

«Теперішнього ректора Михайла Корду я приймав в університет, вручав йому диплом, приймав його в аспірантуру, навчав його педіатрії. Вважаю, що його успіхи – це мої досягнення, його негаразди – це мої жалі. До речі, всі, хто сидять поруч з ректором, також мої учні», – з гордістю сказав Іван Семенович.

Цього дня вперше на сцені ПК «Березиль» прозвучав новостворений гімн ТДМУ у виконанні університетського хору.

Університет пишається не лише своїми науковими та освітніми досягненнями, а й тими людьми, які у важливий для країни час стали на її захист. Багато працівників ТДМУ та майже сотня випускників, ризикуючи власним життям і здоров'ям, захищають Україну в зоні проведення АТО, працюють у військових госпіталах, проводять складні операції пораненим.

Подякою ректора ТДМУ та цінними подарунками за активну громадянську позицію, мужність, патріотизм і надання медичної допомоги в зоні проведення АТО 26 травня були нагороджені водії господарської частини Володимир Марховський, який проходив службу в 40-й окремій артилерійській бригаді на посаді старшого водія; інженер відділу програмного та апаратного забезпечення Андрій Галаван, що служив у 53-й окремій механізованій бригаді на посаді командира вогнеметного відділення роти радіаційного, хімічного та біологічного захисту; оператор відділу програмного та апаратного забезпечення Ігор Форисюк, який проходив службу в 25-му окремому мотопіхотному батальйоні «Київська Русь» 54-ї бригади на посаді механіка радіотелеграфіста, старшого солдата; доцент кафедри онкології, променевої діагностики і терапії та радіаційної медицини Мирослав Домбрович – капітан медичної служби, старший ординатор відділення підсилення медичних підрозділів 66-го військового мобільного госпіталю; доцент кафедри травматології та ортопедії з військово-польовою хірургією Ігор Кулянда – підполковник медичної служби, начальник відділення підсилення медичних підрозділів 66-го військового мобільного госпіталю; асистент кафедри мікробіології, вірусології та імунології Микола Винничук – капітан медичної служби, який виконує обов'язки начальника медичної служби артилерійської групи «Луганськ» і є начальником медичного пункту 1-го артилерійського дивізіону 44-ї окремої артилерійської бригади. Останній перебуває в зоні бойових дій.

(Продовження на стор. 4)

Голова обласної держадміністрації Степан БАРНА

Українське національно-культурне товариство у Москві. Юрій Бондаренко – член вченої ради, завідувач кафедри, який все своє життя працював у рідному університеті. Євген Стародуб – тривалий час був деканом в ТДМУ, продовжує працювати та передавати досвід молодому поколінню. Анатолій Паламарчук – також все життя пов'язав з університетом. У залі присутній Віктор Кузюк – почесний громадянин Северодонецька Луганської області, тривалий час очолював хірургічну службу в цьому місті й нині працює у прифронтовій зоні», – наголосив Михайло Михайлович.

Ректор ТДМУ також зазначив, що в розвиток університету свою душу та серце вклало четверо ректорів – Петро Огій,

Голова обласної ради Віктор ОВЧАРУК

значно розширено набір студентів та отримано ліцензії на нові спеціальності, відкрито стоматологічне відділення університетської клініки, консультативно-лікувальний центр, центр симуляційного навчання, отримано новий навчальний корпус, міжнародні наукові гранти, двічі за останні роки здобуто перше місце в галузевому рейтингу Міністерства охорони здоров'я України.

«З особливою повагою згадуємо ветеранів університету, яких у цій залі є 120 осіб. Низький вам уклін і щира подяка! Саме завдяки вашій невтомній праці маємо чудовий навчальний заклад. Пишаємося нашими випускниками. Багато тисяч з них працюють у первинній ланці охорони здоров'я, тисячі випус-

Міський голова Тернополя Сергій НАДАЛ

о. міністра охорони здоров'я України Віктор Шафранський, відомий пластичний хірург Ростислав Валіхновський, директор експертного центру України Тетяна Думенко, які присутні у залі. Пишаємося здобутками університету в навчальній, лікувальній, науковій роботі, міжнародному визнанні. Найбільшим здобутком є наш колектив, сформований упродовж 60 років, який є командою одностудентів, які щодня працюють для того, щоб наш виш був ще кращим і потужнішим.

Шановні колеги! Іти до мети непросто, світ постійно змінюється. Сьогодні ставити перед нами високі вимоги, динаміка часу потребує інноваційних підходів і конкурентоспроможних дій, але я цілковито впев-

ТДМУ – ОДИН З НАЙПОТУЖНІШИХ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ УКРАЇНИ

(Продовження. Поч. на стор. 2-3)

З вітальним словом на свято завітав голова Тернопільської обласної державної адміністрації Степан Барна. Він зачитав слова вітання від Президента України Петра Порошенка.

«Шановні друзі! Щиро вітаю вас з 60-річчям з дня заснування закладу. Завдяки динамічному поступу університет здобув визнання як престижний та потужний навчальний, науково-дослідницький центр. У доробку закладу розвиток фундаментальної та прикладної науки в медичній та фармацев-

талівній, які працюють у різних країнах світу та медичних закладах України. Більше того – сотні випускників Тернопільського університету першими рятували життя на Майдані, першими пішли на фронт і першими створили медичний загін спецпризначення «Білі берети». Саме випускники нашого вишу навчали медиків з усієї України тому, як діяти в екстремальних ситуаціях. Знаєте чому? Бо є школа. Справжня школа підготовки медичних працівників. Тернопільський медичний університет може пишатися своїми випускниками, а ви-

державного медичного університету імені І.Горбачевського з 60-річчям з дня заснування. За період своєї діяльності університет перетворився на знаний в Україні та за її межами навчально-науковий центр, випускники якого роблять вагомий внесок у забезпечення та розвиток медичної галузі й докладають усіх зусиль для порятунку життя людей та зміцнення їх здоров'я. Створений 1957 року в Тернополі вищий навчальний медичний заклад дав потужний поштовх до якісних змін і подальшого зростання регіону. Історія,

нашої системи охорони здоров'я. Впевнений, що ви й надалі плідно працюватимете над розвитком української медичної науки, вищої медичної освіти європейського взірця та сприятимете впровадженню медичної реформи, яку розпочав уряд України».

Під час урочистої академії з нагоди 60-річчя Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського, відповідно до рішення Кабінету Міністрів України, за вагомий внесок у розвиток охорони здоров'я, багаторічну науково-педагогічну діяльність, високий професіоналізм, активну участь у вихованні молодого покоління почесними грамотами уряду нагороджено низку науковців ТДМУ.

«Щиро від себе особисто та всіх тернополян вітаю вас із 60-річчям університету. Тернопільський медичний університет завдяки праці викладачів, студентів, співробітників став одним з визначних центрів медичної науки не лише України, але й Європи. Нині тут мають за честь навчатися студенти з багатьох країн світу. Зокрема, за останні десять років кількість іноземних студентів зросла майже у чотири рази. Університет регулярно отримує нагороди. І таке визнання свідчить про високий рівень викладання та організації навчального процесу на рівні провідних навчальних закладів Європи, – зазначив міський голова Тернополя Сергій Надал. – З гордістю констатуємо, що ТДМУ успішно реалізує свою місію з підготовки висококваліфікованих фахівців медичної сфери та розбудови сучасного науково-практичного центру медицини».

Сергій Надал подякував керівництву та викладачам університету за працю на користь України й Тернополя та побажав усім натхнення, плідної освітньої та наукової праці.

Цього дня ТДМУ з ювілеєм привітали народні депутати України Тарас Юрик, Роман Заставний, Тарас Пастух.

Тарас Юрик наголосив на тому, що впродовж 60 років величезна кількість долів наших громадян була пов'язана саме з Тернопільським державним медичним університетом, завдяки якому вони утверджувалися та формувалися.

Роман Заставний подякував колективові за те, що дарує надбання покоління викладачів, натхнення і знання майбутнім поколінням, які вкрай необхідні, аби берегти здоров'я та життя громадян. А ще висловив сподівання, щоб в такій же теплій родинній атмосфері зібралися на столітній ювілей.

Тарас Пастух зазначив, що в університеті запроваджено новітні методи навчання, завдяки чому дипломи ТДМУ виз-

нають у світі та сюди приїжджають навчатися багато іноземців. Випускники-іноземці популяризують Тернопіль та державу загалом.

Тарас Пастух також зачитав вітальну адресу від голови Верховної Ради України Андрія Парубія.

«Важко переоцінити внесок вашого вищого навчального закладу в розвиток вітчизняної та світової медичної освіти й науки. За час його функціонування в університеті, який поправу вважають провідним галузевим навчальним закладом країни, підготовлено понад 25 тисяч висококваліфікованих спеціалістів у галузі медицини та фармації, які своєю працею й здобутками прославляють рідну альма-матер на теренах нашої держави і за кордоном. Численна армія фахівців щоденно трудиться у винятково важливій царині – збереження та зміцнення здоров'я нації».

Нині Тернопільський державний медичний університет серед флагманів медичної освіти і науки. Торік за галузевим рейтингом Міністерства охорони здоров'я України університет посів перше місце, вкотре підтвердивши високий рівень підготовки медичних кадрів та організації освітнього процесу.

Ваш заклад посідає перше місце у рейтингу вищих медичних навчальних закладів України за версією Міжнародного освітнього порталу «4 International Colleges & Universities» 2016 року. Тернопільський медуніверситет став одним з кращих за показниками прозорості діяльності за версією Аналітичного центру CEDOS серед вищих навчальних закладів України. Університет є членом Європейської асоціації університетів та Великої хартії університетів. Ваш заклад – учасник Проекту сприяння академічній доброчесності в Україні. Отже, ви завжди на кілька кроків попереду. Пишаючись високими досягненнями університету, вірю в те, що ви й надалі зберігатимете провідні позиції в галузі медичної освіти, роблячи гідний внесок у реформування сучасної медицини та медичної освіти в нашій державі. Бажаю вам всім миру, добра, благополуччя, натхнення, мудрості та наполегливості, нових успіхів і звершень у вашій шляхетній місії, нелегкій повсякденній праці на благо України».

Цінними подарунками голови Верховної Ради України за багаторічну працю та сумлінне виконання обов'язків, участь в АТО нагороджено інженера відділу програмного та апаратного забезпечення Андрія Галавана, водія господарської частини Володимира Марховського, оператора відділу програмного та апаратного забезпечення Ігоря Форисюка.

(Продовження на стор. 5)

Народний депутат України Тарас ЮРИК

Народний депутат України Роман ЗАСТАВНИЙ

Народний депутат України Тарас ПАСТУХ

тичній галузях. Значний досвід роботи з формування і впровадження інноваційних засад, підготовки майбутнього медичного працівника, справедлива вимогливість до знань студентів, натхненність викладачів у наукових пошуках.

Упевнений, що завдяки високому професіоналізму, завзятості та цілеспрямованості працівників університет здобуде нові рубежі в підготовці конкурентоспроможних фахівців на українському та міжнародному ринках праці. Бажаю всім міцного здоров'я, творчої наснаги, благополуччя та успіхів».

Від себе Степан Степанович додав, що Тернопільський державний медичний університет є для області унікальною інституцією, яка не лише стоїть на сторожі громадського здоров'я, а й також формує імідж краю та держави. Це кузня кадрів для української та світової медицини.

«Сьогодні виповнилося 60 років моїй альма-матер. Можна здобути освіту, але краще здобути знання. Саме цього мене навчили тут, в аудиторіях, на лекціях, на практичних заняттях. Тут я вчився бути справжнім лікарем, фахівцем. Низький уклін моїм наставникам і педагогам. Тернопільський медичний – це не просто диплом. Це знання, досвід, практика, – зазначив під час свого виступу голова обласної ради, випускник ТДМУ Віктор Овчарук. – 60 років для людини – це мить, а для вишу – тисячі висококваліфікованих спеці-

пункники гордіться тим, що навчалися у Тернопільському медичному університеті».

З нагоди ювілею Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського 26 травня було вручено низку відзнак Верховної Ради України.

Грамоту «За заслуги перед українським народом» Верховної Ради України отримав трудовий колектив ТДМУ за вагомий внесок у розвиток вітчизняної науки та освіти, підготовку фахівців для медичної галузі й з нагоди 60-річчя.

За вагомий внесок у розвиток охорони здоров'я, багаторічну науково-педагогічну діяльність, високий професіоналізм, активну участь у вихованні молодого покоління і з нагоди 60-річчя університету грамоти Верховної Ради України отримали завідувач кафедри патологічної фізіології, професор Юрій Бондаренко, завідувач кафедри гістології та ембріології, професор Костянтин Волков, доцент кафедри пропедевтики внутрішньої медицини та фтизіатрії Надія Ярема.

Директор департаменту гуманітарної та соціальної політики Кабінету Міністрів України Віталій Коблош зачитав вітальну адресу Прем'єр-міністра України Володимира Гройсмана.

«Від імені Кабінету Міністрів України та себе особисто вітаю професорів, викладачів, студентів і випускників Тернопільського

славні традиції та досягнення університету свідчать про те, що навчальний заклад є серед лідерів у підготовці фахівців з практичної охорони здоров'я нашої країни. В університеті забезпечують високий рівень підготовки фахівців. Цьому сприяє атмосфера наступності поколінь, творчого пошуку, самовідданості та ініціативи. За роки існування університету підготовлено понад 23 тисячі фахівців, які примножують славу рідної альма-матер як в Україні, так і за її межами. На базі університету відбулися понад 50 всеукраїнських студентських олімпіад, 17 всеукраїнських навчально-методичних конференцій, стратегій розвитку медичної та фармацевтичної освіти, понад 1000 форумів міжнародного і всеукраїнського рівнів. У стінах закладу було захищено понад 1000 дисертацій, серед яких більше 200 докторських. Тернопільський державний університет імені І.Горбачевського відомий також міжнародною співпрацею, програмами обміну студентів тощо. Виш успішно співпрацює з 55 закордонними партнерами з 21 країни світу. Переконаний, що ювілей – знаменна подія не лише для всіх випускників, вчителів і студентів університету, а й вітчизняної науки та всієї медичної спільноти. Бажаю славному професорсько-викладацькому та студентському колективові університету благополуччя, творчого та дослідницького натхнення, успіхів у важливій місії – підготовці кадрів для

ТДМУ – ОДИН З НАЙПОТУЖНІШИХ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ УКРАЇНИ

(Продовження. Поч. на стор. 2-4)

Від Національної академії медичних наук України виступив випускник університету, президент Національної академії медичних наук України, академік,

Академік НАН України та НАМН України, професор Петро ФОМІН

заслужений діяч науки і техніки України, професор Віталій Цимбалюк. «У мене сьогодні важливе завдання – привітати вас від імені Національної академії медичних наук України. Бажаю вам багато-багато років здоров'я та великих творчих успіхів. Знаєте, що сьогоднішнє свято для мене

ти якраз буде лише в цьому напрямку. Я мав щастя і велике задоволення спілкуватися з усіма ректорами. Нашим першим ректором був Петро Огій. Гетьмана я пам'ятаю як молодого асистен-

Заступник керівника головного департаменту з питань гуманітарної політики, керівник департаменту з питань охорони здоров'я та соціальної політики Адміністрації Президента України, професор Ігор ЛУРІН

та, який розповідав нам про стоматологію. Потім з задоволенням спілкувався з Іваном Семенови-

лужених лікарів України і один член Національної спілки письменників України. Всі ці люди зробили три державних премії, премію Кабінету Міністрів України, чотири відомчі премії. Тут особлива атмосфера – високий патріотизм і духовність. Тернопільська земля рясно полита кров'ю тих, хто захищав її. Це передається так само, як і милосердя, любов до ближнього і шляхетний гонор», – підсумував президент НАМН.

Президент НАМН України Віталій Цимбалюк від імені президії Національної академії медичних наук вручив найвищу нагороду – медаль НАМН України – колективі Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського за визначний внесок у розвиток вищої медичної освіти і охорону здоров'я, підготовку висококваліфікованих лікарських і науково-педагогічних кадрів.

Окрім того, знаки пошани від НАМН України отримали теперішній ректор ТДМУ, професор Михайло Корда та ректор ТДМУ в 1981-1997 роках, член-кореспондент НАМН України, професор Іван Сміян.

На медалі та знакові пошани зображено Агапіта Печерського, якого Національна академія

медичних наук обрала своїм покровителем. Чернець Києво-Печерської лаври жив у другій половині XI століття. Він відомий тим, що лікував за допомогою молитви й не брав за це гро-

Генеральний консул Посольства Арабської Республіки Єгипет в Україні Марва Абделаал Махмуд

шей. Йому вдалося вилікувати навіть Володимира Мономаха. Віталій Цимбалюк побажав, аби Тернопільський державний медичний університет перебував під покровительством цього християнського сподвижника.

Академік Національної академії наук України та академік Національної академії медичних наук України, заслужений діяч науки і техніки України, професор Петро Фомін передав вітан-

Надзвичайний та Повноважний посол Ісламської Республіки Пакистан в Україні Атар Аббас

ня від президента НАН України Бориса Патона.

«Впродовж цього славетного шляху самовідданої праці ваш університет заслужено здобув звання одного з потужних центрів медичної науки України. Сьогоднішній ювілей – це приємна нагода відзначити ваш високий професіоналізм, інноваційні підходи та самовіддану працю вчених і викладачів університету. Тисячі випускників зробили гідний внесок у розвиток української та світової науки. Досягнення й здобутки теперішніх співробітників і славетних попередників заслужують великої поваги у науковому середовищі.

В університеті сформовані та розвиваються наукові школи хірургів, інфекціоністів, терапевтів, педіатрів, фармакологів, морфологів, патофізіологів, фармацевтів. Висловлюємо глибоку подяку й шану всьому колективі університету та зичимо успіхів у плеканні молодії надії нашої держави. Нехай натхнення й жага творчого пошуку будуть вашими вірними супутниками, життя – багатогранним і плідним, шлях до професійного зростання – успішним! Переконливі вам здобутки в ім'я українського народу, міцного здоров'я, довголіття, родинного щастя! Немає сумніву, що нинішні студенти продовжать добрі традиції попередніх поколінь і своєю працею впишуть нові славні сторінки у літопис університету та нашої держави».

З вітальним словом виступив заступник керівника головного департаменту з питань гуманітарної політики, керівник департаменту з питань охорони здоров'я та соціальної політики Адміністрації Президента України, генерал-майор медичної служби, професор Ігор Лурін.

(Продовження на стор. 6)

Колишній міністр охорони здоров'я України, професор Микола ПОЛИЩУК і колишній в. о. міністра охорони здоров'я України, професор Василь ЛАЗОРИШИНЕЦЬ

особливе. 60 років – для людини багато, для закладу у Тернополі – це розквіт. Хочу констатувати, що ви справді перебуваєте на етапі розквіту. Мене переповнюють емоції, оскільки пригадую, як 53 роки тому переступив поріг Тернопільського державного медичного інституту, який тоді мав лише сім років. І вже тоді добре знали, як потрібно готувати медичні кадри. Щасливий, що закінчив цей навчальний заклад, який нині є університетом. Завжди з великою гордістю кажу, що я випускник Тернопільського державного медичного інституту. Дуже прошу молодих людей, які зараз тут навчаються, пам'ятати, що це найкращий університет в Україні. І сьогодні він перший серед всіх, який іде європейським шляхом. Майбутнє науки та осві-

чем Сміяном. Нас об'єднують три-чотири роки дружби. Щасливий, коли від Івана Семеновича отримую книгу. Він є творчою людиною. Мені дуже імпонує теперішній ректор, який є інтелегентом та інтелектуалом, людиною європейського спрямування. Хочу згадати 10-й випуск – 1970 року. З 250 студентів, які вступили на навчання, диплом отримало 218. Це був унікальний випуск, адже більшість моїх однокурсників скерували на роботу по Радянському Союзу. Невелика частина залишилася працювати в Україні. Але всі досягли успіхів – 8 докторів наук і професорів, які опублікували понад 1000 наукових праць, понад 100 монографій і підручників. З нашого випуску також 7 кандидатів медичних наук, 15 головних лікарів, 8 зас-

Колишній міністр охорони здоров'я України Василь КНЯЗЕВИЧ

Колишній в. о. міністра охорони здоров'я України Віктор ШАФРАНСЬКИЙ

Президент Університету імені Грента МакЮена (Канада), професор Девід АТКІНСОН

Ректор Державної вищої школи імені Папи Римського Іоанна-Павла II (Польща), професор Юзеф БЕРГЕР

ТДМУ – ОДИН З НАЙПОТУЖНІШИХ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ УКРАЇНИ

(Продовження. Поч. на стор. 2-5)

Розділити радість з нагоди свята завітали очільники Міністерства охорони здоров'я України в різні періоди, зокрема, Микола Поліщук, Василь Князевич, Василь Лазоришинець, Віктор Шафранський.

Надзвичайний та Повноважний посол Ісламської Республіки Пакистан в Україні Атар Аббас і Генеральний консул Посольства Арабської Республіки Єгипет в Україні Марва Абделаал Махмуд привітали колектив Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського з ювілеєм.

На честь ювілейного свята з нагоди 60-річчя Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського відповідно до рішення вченої ради ТДМУ почесними професорами вишу стали президент Університету імені Грента МакЮена (Канада), професор Девід Аткинсон та ректор Державної вищої школи імені Папи Римського Іоанна-Павла II (Польща), професор Юзеф Бергер.

Ректор ТДМУ, професор Михайло Корда та віце-президент, професор Закі Мохамед Зідан підписують угоду про співпрацю між Університетом Мансури (АРЄ) та нашим ВНЗ

ливе надбання. Ваша репутація в Україні і за кордоном вражаюча. Однією з ознакою якості є кількість іноземних студентів, які приїжджають сюди навчатися. Ваш університет має бачення майбутнього, адже будує дружні стосунки з багатьма університетами в інших країнах. Ми співпрацюємо впродовж багатьох років. Ця співпраця принесла багато корисного обом нашим установам. Ще

дружбу між нашими народами зміцнювати», – запевнив Юзеф Бергер.

В урочистій атмосфері 26 травня ректор ТДМУ, професор Михайло Корда підписав низку угод про співпрацю, зокрема, з Університетом Мансури (Арабська Республіка Єгипет) в особі віце-президента, професора Закі Мохамеда Зідана, з Білоруською медичною акаде-

ження освітніх і наукових проєктів», – звернувся Закі Мохамед Зідан.

Мікалай Гвоздь білоруською мовою побажав ТДМУ та всім працівникам успіхів і процвітання. Він запевнив, що в особі їхнього трудового колективу завжди будемо мати надійних партнерів і колег.

Ректор Вроцлавського медичного університету, професор Марек Зьонтек подякував за тривалу співпрацю та партнерство. Він також наголосив на важливості добрих взаємовідносин між двома народами – польським та українським.

Ректор Жешувського університету (Польща), професор Сильвестр Чопек привітав зі святом колектив ТДМУ українською мовою на знак поваги та започаткування тісної співпраці.

Щірі вітання звучали від представників іноземних делегацій, зокрема, директора Військового інституту гігієни та епідеміології, доктора Роберта Здановскі (Варшава, Польща), ректора Вищої школи безпеки у Познані, професора Анджея Здуняка (Польща), президента правління

Польща), директора спеціалізованої лікарні імені Іоанна-Павла II, доктора Анджея Мелцарека (Замосць, Польща), керівника делегації Інституту медицини села у Любліні, заступника директора інституту Даріуша Цивінського (Польща), керівника делегації державного університету медицини і фармації імені Ніколая Тестеміцану, проректора, професора Георга Ройновеану (Молдова), керівника делегації Люблінського медичного університету, проректора, професора Ганни Тренбач (Польща), керівника делегації Самаркандського державного медичного інституту, проректора, професора Шухрата Юсупова (Республіка Узбекистан), голови Фонду гуманітарної допомоги Білефельд Пітера Рігера (Німеччина), президента Фонду допомоги дітям Ренати Блехи (Польща), керівника делегації Університету Мюррея, професора Михайла Калінського (Сполучені Штати Америки), керівника делегації Тбіліського державного медичного університету, проректора, професора Іраклія Кохреїдзе (Грузія), керівника делегації Віденського медичного універси-

Ректор Вроцлавського медуніверситету (Польща), професор Марек Зьонтек

«Це велика честь, якої удостоїв мене Тернопільський державний медичний університет сьогодні. Пам'ятати про це дуже довго. Водночас для мене велика честь перебувати сьогодні на святкуванні. Вітаю вас з цим ювілеєм. Між Канадою та Україною тривала й спільна історія. Як громадяни Канади, маємо великий борг перед всіма українцями, адже українські емігранти багато зробили для нашої країни, коли вони почали освоювати Захід Канади. Ця історія триває досі – українці й надалі збагачують нашу країну. Виконую ще одну місію – висловлюю вдячність за внесок українців у розвиток Канади. Такі святкування дають можливість згадати минуле. Ви можете побачити, як зріс ваш університет за ці роки. Всі, хто працював і навчався тут, доклали свою частку душі до цього поступу. Це важ-

Ректор Жешувського університету (Польща), професор Сильвестр ЧОПЕК

раз вітаю вас від імені всього Університету імені Грента МакЮена», – зазначив у своєму виступі Девід Аткинсон.

Ректор Державної вищої школи імені Папи Римського Іоанна-Павла II (Польща), професор Юзеф Бергер наголосив, що має чудову нагоду побачити й поспілкуватися з колегами та партнерами в галузі вищої освіти. «Хочу сказати, що 10 років тому медичний університет в Тернополі та наш вищий навчальний заклад підписали угоду про співпрацю. Для мене це велика честь як для науковця отримати титул почесного професора. Переконали в поглибленні нашої подальшої співпраці. І зараз хочу сказати як особа, яка свого часу працювала в парламенті та є учасником двох професійних товариств, що доклали всіх зусиль для того, щоб

Ректор Вищої школи безпеки у Познані (Польща), професор Анджей ЗДУНЯК

мією післядипломної освіти в особі декана хірургічного факультету Мікалаєм Гвоздем, з Вроцлавським медичним університетом (Польща) в особі ректора, професора Марєка Зьонтека, з Жешувським університетом (Польща) в особі ректора, професора Сильвестра Чопєка.

«Дозвольте передати вітання та найкращі побажання від президента і професорів нашого університету. У теперішній час ми спостерігаємо глобалізацію медичної освіти та дедалі більшої ваги набувають міжнародні студентські програми. Оскільки в нашому вищому навчальному закладі є медичний блок з чотирма факультетами медичних спеціальностей, ми раді співпраці з Тернопільським державним медичним університетом у напрямку впровад-

(Зліва направо): проректор Державного університету медицини та фармації ім. Ніколая Тестеміцану (Молдова), професор Георг РОЙНОВЕАНУ, ректор ТДМУ, професор Михайло КОРДА, професор Віорел НАЦУ

Колеги із Самаркандського державного медичного інституту подарували килим із зображенням герба ТДМУ

Центру онкологічної діагностики і терапії Nu Med, доктора Кшиштофа Урбаняка (Замосць, Польща), директора Центру онкологічної діагностики і терапії, доктора Барбари Нізьо (Замосць,

тету, професора Гаральда Тойфельсбауєра (Австрія), керівника делегації лікарні Святого Марка, доктора Джаніндри Варусавітарне (Великобританія).

(Продовження на стор. 7)

ТДМУ – ОДИН З НАЙПОТУЖНІШИХ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ УКРАЇНИ

(Продовження. Поч. на стор. 2-6)

Згідно з рішенням вченої ради Самаркандського державного медичного інституту 3 травня за вагомих внесок у розвиток освітніх та наукових взаємовідносин ректора Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського, професора Михайла Корду було обрано почесним професором вишу-партнера. Водночас колеги з Узбекистану передали вітання від ректора Ургіївського медичного інституту, професора Рашида Рузібаєва, який свою наукову діяльність здійснював в стінах ТДМУ.

Директор департаменту інноваційної діяльності та трансферу технологій Міністерства освіти і науки України Віктор Шовкалюк передав вітання від Міністра освіти і науки Лілії Гриневич.

Начальник управління охорони здоров'я Тернопільської обласної державної адміністрації Володимир Богайчук привітав з ювілеєм ТДМУ від імені всієї лікарської спільноти Тернопілля.

Начальник відділу охорони здоров'я та медичного забезпечення міської ради Ростислав Левчук відзначив грамотами доцента кафедри внутрішньої медицини № 3 Людмилу Боднар, асистента кафедри хірургічної стоматології Миколу Гембаровського, доцента кафедри іноземних мов Галину Кліщ, доцента кафедри педіатрії № 2 Тетяну Ковальчук, доцента кафедри внутрішньої медицини № 2 Андрія Лепявка, доцента

кафедри фармацевтичної хімії Лілію Логойду, доцента кафедри фармації навчально-наукового інституту післядипломної освіти Володимира Підгірного, доцента кафедри загальної гігієни Ольгу Сопель, доцента кафедри терапевтичної стоматології Ірину Суховолец, доцента кафедри інфекційних хво-

Директор департаменту інноваційної діяльності та трансферу технологій МОН України Віктор ШОВКАЛЮК

роб з епідеміологією, шкірними та венеричними хворобами Марію Шкільну.

До святкових привітань приєдналися керівники наукових установ і навчальних закладів України, зокрема, директор Національного інституту хірургії та трансплантології імені Шалімова, професор Олександр Усенко, го-

ловний хірург Міністерства оборони України, полковник медичної служби Ігор Хоменко, директор Українського науково-дослідного інституту медицини транспорту, професор Анатолій Гоженко, директор Державного експертного центру Міністерства охорони здоров'я України Тетяна Думенко, ректор Івано-Фран-

Начальник управління охорони здоров'я ОДА Володимир БОГАЙЧУК

ківського національного медичного університету, професор, Микола Рожко, ректор Буковинського державного медичного університету, професор Тарас Бойчук, ректор Луганського державного медичного університету, професор Ігор Іоффе, ректор Тернопільського національного педагогічного університету імені Гнатюка, професор Володимир Кравець, ректор Тернопільсько-

го національного економічного університету, професор Андрій Крисоватий, ректор Тернопільського національного технічного університету імені І.Пулюя, професор Петро Ясній, декан медичного факультету Харківського національного університету імені Каразіна, професор Ігор Белозьоров, декан медичного факультету Ужгородського національного університету, професор Олександр Болдіжар, керівник делегації Національного медичного університету імені О.Богомольця, проректор з науково-педагогічної роботи, професор Олександр Науменко, керівник делегації Вінницького національного медичного університету імені М.Пирогова, проректор з лікувальної роботи, професор Василь Погорілий, керівник делегації Львівського національного медичного університету імені Д.Галицького, проректор з науково-педагогічної роботи, професор Анатолій Магльований, керівник делегації Харківського національного медичного університету, професор Володимир Лупальцев, керівник делегації Української медичної стоматологічної академії, професор Сергій Білаш, керівник делегації Одеського державного медичного університету, професор Ігор Гладчук, керівник делегації Національної медичної академії імені П.Шупика, професор Василь Михальчук, керівник делегації Запорізького державного медичного університету Олександр Кремзер, керівник делегації медичного інституту

Сумського державного університету, професор Людмила Приступа, керівник делегації Дніпропетровської державної медичної академії, професор Ганна Кузьміна, директор Рівненського державного базового медичного коледжу, професор Ростислав Сабадишин, директор Чортківського державного медичного коледжу Любомир Білик, директор Кременецького медичного училища імені А.Річинського Петро Мазур.

Голова Тернопільської обласної ради профспілок Андрій Присяжний вручив грамоти деяким працівникам ТДМУ.

Голова Тернопільської обласної організації профспілки працівників охорони здоров'я України Володимир Кузів вручив ректорові ТДМУ, професору Михайлові Корді почесну відзнаку Федерації профспілок України, який символізує співпрацю між профспілками, урядом і роботодавцями.

Цього дня з музичними подарунками на урочисту академію завітали викладач ТДМУ Юрій Футуйма, колектив «Тріода», студентка медичного факультету Ксенія Олійник, заслужений артист України Борис Репка, лауреати та володарі гран-прі всеукраїнських і міжнародних конкурсів, вокальний квартет «Акорд», а також заслужена артистка України Тетяна Піскарьова.

Завершилися урочистості виконанням духовного гімну «Боже, великий єдиний».

Прес-служба ТДМУ

ФІЗИОТЕРАПІЯ

ТУТ ДОПОМАГАЮТЬ ХВОРИМ ШВИДШЕ ВИДУЖАТИ

Мар'яна СУСІДКО

ФІЗИОТЕРАПІЯ Є НЕВІД'ЄМНОЮ ТА ВАЖЛИВОЮ СКЛАДОВОЮ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ. З ЛІКУВАЛЬНОЮ МЕТОЮ ВОНА ЗАСТОСОВУЄ ТАКІ ПРИРОДНІ ЧИННИКИ, ЯК СВІТЛО, ВОДУ, ТЕПЛО, ХОЛОД, ЛІКУВАЛЬНІ ГРЯЗІ ТА ПЕРЕФОРМОВАНІ ЧИННИКИ – МАГНІТНІ ПОЛЯ, ЕЛЕКТРИЧНІ СТРУМИ Й ПОЛЯ, УЛЬТРАЗВУК ТОЩО. СУЧАСНЕ ФІЗИОТЕРАПЕВТИЧНЕ ОБЛАДНАННЯ В БІЛЬШОСТІ ВИПАДКІВ Є ЕФЕКТИВНЕ, ЯКЕ НЕ ПОСТУПАЄТЬСЯ МЕДИКАМЕНТОЗНИМ ПРЕПАРАТАМ.

Загалом щороку у відділенні лікуються майже вісім тисяч хворих, виконують 120 тисяч процедур.

— Наше відділення надає комплексне лікування стаціонарним та амбулаторним хворим тера-

певтичного, неврологічного й хірургічного профілю, — мовить старша медсестра фізіотерапевтичного відділення Галина Демчан. — Раннє використання фізичних факторів у комплексному лікуванні хворих підвищує ефективність лікування, прискорює термін настання клінічного одужання та зменшує кількість ускладнень. Ефективне лікування, профілактика різних видів патології й водночас висококваліфіковані фахівці, якими можемо похвалитися, — ось запорука швидкого одужання пацієнтів.

За словами Галини Михайлівни, у лікуванні захворювань фізичні методи можуть бути незамінними, а при одночасному застосуванні з фармакотерапією посилюють дію одне одного, дають можливість зменшити дози багатьох фармакопрепаратів (знеболювальних, спазмолітичних, гіпотензивних, снодійних), усунути побічні ефекти фармакотерапії.

Фізичним методам лікування

Галина ДЕМЧАН, старша медсестра фізіотерапевтичного відділення

притаманна післядія: позитивні ефекти зберігаються від кількох тижнів до 2-4 місяців після закінчення лікування, відчутний більш тривалий період ремісії хронічних захворювань. Крім

того, перевагами фізичних методів лікування є безпечність (неінвазивність, безболісність, відсутність побічних ефектів при правильному їх застосуванні), відсутні синдроми залежності.

— Фізичні методи лікування добирає лікар-фізіотерапевт індивідуально кожному хворому, — зауважує пані Галина, — враховує вид фізіотерапевтичних процедур, їх тривалість за конкретною нозологічною формою, фазу та стадію основного захворювання, наявність ускладнень і характер супутньої патології, загальний стан хворого, вік і стать недужого, характер попередніх та наявних методів лікування.

Фізіотерапевт встановлює тривалість і кількість процедур. Вибір фізичного лікувального чинника, методика процедури повинні відповідати адаптаци- ним можливостям організму хво-

рого органа чи системи, які можуть змінюватися протягом курсу лікування.

У відділенні фізіотерапії застосовують широкий спектр фізичних методів лікування. Більшість з них стали вже класичними та загальноприйнятими у лікуванні багатьох захворювань.

Використовують гальванізацію та електрофорез, імпульсні струми, струми високих та надвисоких частот, магнітолазерну терапію, ультразвукову терапію ультрафонофорез, дарсонвалізацію, електростимуляцію, різні методи ручного масажу, апаратний масаж, синглетно-кисневу терапію, «валкіонтерапію», ультразвукові, небулайзерні, парові інгаляції.

Окрім лікування, у фізіотерапевтичному відділенні широко практикують виконання процедур важкохворим у палатах. Для цього використовують інгаляції, магнітолазерну терапію, гальванізацію та електрофорез, ДД-терапію, магнітотерапію та масаж.

МАРИНА ГОЛОЮХА: «ПРОФЕСІЙНИЙ КОНКУРС – НАЙКРАЩИЙ СПОСІБ ВІДЧУТИ СВОЮ ФАХОВІСТЬ»

Лариса ЛУКАЩУК

Звання найкращої на обласному конкурсі «Ескулап-професіонал-2017», що відбувся на базі Чортківського державного медичного коледжу, виборювали 34 медсестри. Лаври переможниці здобула медична сестра нашої лікарні Марина Голоюха. Понад п'ятнадцять років працює вона в університетській лікарні, нині очолює медсестринський підрозділ відділення анестезіології та інтенсивної терапії.

– Найперше вітаємо вас, Марино Володимирівно, з перемогою. Цікаво було б дізнатися, що спонукало вас взяти участь у конкурсі фахової майстерності, адже зазвичай ваші колеги на такій посаді не ризикують змагатися та виносити на загал свої знання й уміння. Дехто взагалі вважає, що вже досягнув піку кар'єри, тому «нехай молодші себе випробують».

– Дякую за вітання. Що ж до мого рішення взяти участь у конкурсі, то жодних пересторог чи роздумів з цього приводу не було, в мені, напевно, генетично закладений дух суперництва, прагнення здобути новий досвід, відчуті нові емоції. Хоча й справді, старші медсестри у таких конкурсах зрідка беруть участь, можливо, через те, що вони виконують функції адміністрування чи менеджера. Мені ж здається, що у словосполученні «старша медична сестра», головне слово все-таки медична. Цей фахівець має слугувати прикладом для інших, прийти на допомогу в разі потреби, багато знати, вміти і що найголовніше – не втратити власні медичні навички. Тому, на мою думку, не варто боятися професійних конкурсів. Одразу ж погодилася й жодного разу не пошкодувала, хоча також довелось доклати чимало зусиль.

– Чи важко давалися конкурсні завдання, адже відомо, що вони містять великий обсяг практичного та теоретичного матеріалу та й хвилювалися, мабуть?

– Розпочався конкурс з перевірки теоретичних знань, це так зване комп'ютерне тестування. Нам, конкурсантам, довелося відповідати на 50 тестових завдань, на які відводили 50 хвилин. Питання загалом не були важкі, як

на мій погляд, але синтаксично оформлені так, що викликали сумніви. Я відповіла на 49 питань за 11 хвилин, це доволі хороший результат. На практичних завданнях ми спочатку пройшли жеребкування, мені навіть трохи пощастило, бо дісталися мої «улюблені» запитання щодо визначення груп крові, трансфузії та надання невідкладної допомоги за шоківих станів. Це те, в чому була впевнена на сто відсотків, бо в лікарні часто з цим мала справу. Отож я досягнула максимального показника.

– Знаю, що ви блискуче впоралися й з домашнім завданням. Підготували свою презентацію так, що у деякого з членів журі аж сльози накопилися на очі. Допомогали зі сценарієм професійні режисери?

– Ні, продумувала, підбирала музику, текст своєї візитівки сама, бо хто краще знає мою роботу, відділення, ніж я, жоден режисер не може передати твоїх відчуттів. Спостерігала, з яким захопленням люди у залі дивилися мій відеоролик, бо все у ньому було справжнім і правдивим, з неагранжемою емоціями, так, як у житті. Звісно, були й «актори», й «творча група» – фахівці ВАІТу. Та найголовніше, що мені вдалося донести ідею – відтворити будні нашого відділення без прикрас та зайвого пафосу, але з внутрішнім світом тих, хто тут працює. Завершував ролик мій вірш, який приурочила саме цій події.

– Що для вас означає перемога в конкурсі?

– Це було нелегке випробування, але не заради того, аби поставити собі галочку, що брала участь, йшла, щоб перемогти. Звісно, не могла підвести людей, які в мене повірили, вболівали. Тому мала гідно представити університетську лікарню на цьому професійному конкурсі. Як бачите, не підвела, але коли оголошували переможниць, спочатку третє, друге місце, розхвилювалася страшенно, бо не почула свого прізвища, але за мить у мене вже з'явилися сльози радості на очах. Хоча мені здається, що це не лише моя перемога, а й усіх, хто допоміг досягнути цієї мети. Вдячна своїм колегам, головній медсестрі нашої лікарні Наталії Ігорівні Гасай за підтримку, всі дуже хвилювалися за мене. Та й сама під час підготовки до

конкурсу тривожилася. Але коли переступила поріг свого рідного коледжу, зустріла викладачів, які мене й досі люблять і пам'ятають, страх минув. Щойно зареєструвалася, а на зустріч – директор коледжу Любомир Степанович Білик: «Вітаю, Маринко, як у тебе справи?». І вірите, впевненість у власних силах одразу з'явилася, бо знала: все буде справедливо та по совісті, як у студентські часи. Такі принципи сповідує наш директор. Уже нині з погляду власного досвіду, розумію, як важливо на своєму професійному шляху зустріти небайдужих людей, в яких на першому місці – справедливість. Можливо, і в мене дещо загострене це відчуття, але воно якнайкраще свідчить про те, яка ти людина. З вдячністю тепер згадую всіх тих людей, які допомагали готуватися до конкурсу, вкладали у мене знання, тепло душі, сили й віру, але і я не розчарувала їх – повернулася з перемогою. Коли відбувався конкурс, у моєї бабусі та завідувача ВАІТу Олега Вікторовича Ємяшева був день народження, тож вони чекали саме на цей подарунок. Хотіла б ще щиро, від серця подякувати Любомирові Степановичу Білику, який на все життя прищепив мені любов до медицини. Завдяки тим фундаментальним знанням, турботі, теплоту ставленні, що отримала у коледжі, стала тією людиною, якою є зараз.

– Куди поїдете на всеукраїнський етап конкурсу «Ескулап-професіонал-2017»?

– Він відбудеться у вересні в Запоріжжі. Звісно, готуватимуся, оновлюватиму знання, аби гідно представити медсестринство Тернопільщини.

– Дізналася багато цікавої інформації про фахові медсестринські змагання. Але знаю, що струни вашого серця також часто відлунюють поетичними рядками. Який власний вірш хотіли б подарувати нашим читачам?

– Спішимо на роботу рятувати людей,
Залишаючи власні турботи,
Залишаючи вдома своїх дітей,
Лиш батьками буваєм в суботу...

Якби важко не було на серці, в душі,
Залишаємо вдома тривогу.

Милосердя, усмішка –
завжди на лиці.
Світлий погляд і руки
від Бога.

Добре слово, уколи,
системи, шприци.
Це є обрана нами дорога.
«Не нашкодь» – це девіз
медсестри,
Перше слово завжди –
допомога.

Це сумлінна робота
і точність завжди,
На помилку не маємо
права.

Лише втома у ніжних очах
медсестри,
Що життя не одне
врятувала!

А найкраща подяка сестрі –
Це є посмішка хворого
щира.

Якби важко не було тобі,
Не даремно ти день цей
прожила.

– Прекрасні поетичні рядки. Але на завершення нашої розмови маю ще одне запитання. Варто змагатися? Щоб порадили вашим колегам?

– Кожній медичній сестрі, яка вже вирішила або ж вагається брати участь у професійних змаганнях, хочу побажати віри у себе, у власні знання. Працюйте над собою, самовдосконалюйтеся, утверджуйтеся в професії, адже фах медичної сестри також передбачає кар'єрне зростання. І беріть участь у професійних конкурсах. Це допоможе вам розширити фаховий кругозір, акумулювати новий досвід, збагатитися духовно, що особливо актуально у нинішній час. З розвитком нових технологій, подальшим впровадженням у медичних установах світових медичних стандартів потреба у високотехнологічних фахівцях зростатиме, тож такі конкурси професійної майстерності сприятимуть цьому.

Конкурс завершився, але якраз враження ще довго житимуть в уяві кожного з учасників. Молоді таланти натхненно й надалі працюватимуть, чекатимуть на нові професійні змагання, на яких зможуть заявити про себе. Незабутні миттєвості обласного конкурсу «Ескулап-професіонал-2017» стануть ще однією славною сторінкою історії медсестринства університетської лікарні, а для його фіналістки Марини Голоюхи – стартом до нових перемог.

Любов РОМАНЕЦЬ, процедурна медсестра урологічного відділення (вгорі); Галина УСКОВА, молодша палатна медсестра відділення судинної хірургії (внизу)

ДОСЛІДЖЕННЯ

ЩО ПОКАЗУЮТЬ ДОМАШНІ ТОНОМЕТРИ

Дослідження, яке провів доцент медицини з Університету Альберти Дженніфер Рінгроуз, виявило, що майже 70% домашніх тонометрів показують недостовірні показники артеріального тиску.

Пані Дженніфер з колегами протестувала десятки домашніх тонометрів. З'ясувалося, що в 70% випадків похибка становила майже 5 мм рт. ст., а у 30% – близько 10 мм рт. ст.

Оскільки лікарі здебільшого покладаються на свідчення домашнього тонометра, які повідомляють їм пацієнти, обмежуючись одноразовим вимірюванням тиску під час прийому у клініці, то серйозність захворювання може бути недооцінена.

«Ретельний моніторинг тиску здатний знизити критичні наслідки гіпертонії – але лише в тому випадку, якщо вимірювання тиску будуть точними», – зазначає пані Рінгроуз.

Експерти вважають, що лікарі та пацієнти повинні враховувати ймовірну неточність вимірювання тиску під час прийому. Також вони нагадують, що похибки в даних можуть виникати через рухи рук і тіла, неправильно пристібнутого манжета, надмірної ваги пацієнта, емоційного стану, через розмову під час вимірювання. Також дослідники акцентують, що лікарі у жодному разі не мають призначати медикаменти на основі лише одного або двох вимірювань артеріального тиску.

МАСКОВАНІ ДЕПРЕСІЇ. ЯК РОЗСЕКРЕТИТИ НЕДУГУ?

Лариса ЛУКАЩУК

ДЕПРЕСІЯ, БЕЗПРИЧИННІ СТРАХИ, СТРЕСИ – ВСЕ ЦЕ ПОЗБАВЛЯЄ ЖИТТЯ ЗАДОВОЛЕННЯ, ЗАВОДИТЬ ЛЮДИНУ В ГЛУХИЙ КУТ І ЗУПИНЯЄ НА ШЛЯХУ ДО ДОВГООЧІКУВАНОГО ЩАСТЯ. ЖИТТЯ ПЕРЕСТАЄ ЗДАВАТИСЯ ТАКИМ ЯСКРАВИМ І БАРВИСТИМ, ЯКИМ БУЛО В ДИТИНСТВІ, ЛЮДИНУ ПОЧИНАЮТЬ ДОЛАТИ ХВОРОБИ Й РІЗНІ НЕЗДУЖАННЯ. ХТОСЬ НАМАГАЄТЬСЯ ВПОРАТИСЯ З ЦИМ ЗА ДОПОМОГОЮ ЛІКІВ, ХТОСЬ ЗАСТОСОВУЄ РІЗНІ ПРАКТИКИ ЧИ ЗВЕРТАЄТЬСЯ ДО БОГА, ЩОБ ЗНОВУ ЗНАЙТИ ДУШЕВНИЙ СПОКІЙ, ЗДОРОВ'Я Й ПОВЕРНУТИ ВТРАЧЕНІ БАРВИ ЖИТТЯ. АЛЕ, НЕ УСУВАЮЧИ ПРИЧИНИ, ЯКІ ПРИЗВЕЛИ ДО ТАКИХ СТАНІВ, ЛЮДИНА ПРИРЕЧЕНА НА ЇХНІ ПОВТОРЕННЯ. І ВИХІД ТУТ ЛИШЕ ОДИН – ЗНАЙТИ СПРАВЖНЮ ПРИЧИНУ Й ПОЗБУТИСЯ ЇЇ. ЯК ЦЕ ЗРОБИТИ, З'ЯСОВУВАЛИ У ФАХІВЦЯ – ДОЦЕНТА КАФЕДРИ НЕВРОЛОГІЇ, ПСИХІАТРІЇ, НАРКОЛОГІЇ ТА МЕДИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ ТДМУ ОЛЕНИ ВЕНГЕР.

– Олено Петрівно, навесні багато людей відчувають ознаки депресії – не хочеться вставати з ліжка, йти на роботу, взагалі нудно, сумно та якось не радісно на душі?

– Не варто думати, що весняна нудьга – це вже депресія. Навіть у психіатрії це поняття дуже різномірне. Взагалі депресія (від лат. Deprimo – «тиснути», «придушити») – це психічний розлад, що характеризується «депресивною тріадою»: зниженням настрою і втратою здатності переживати радість (ангедонія), порушеннями мислення (негативні судження, песимістичний погляд на те, що відбувається, і т. д.), руховою загальмованістю. За депресії знижена самооцінка, спостерігається втрата інтересу до життя та звичної діяльності. У деяких випадках людина, яка страждає від неї, може почати зловживати алкоголем або іншими психотропними речовинами. Депресії піддаються лікуванню, проте нині саме депресія – найбільш розповсюджений психічний розлад.

– Наскільки поширений цей стан?

– Від депресії страждає 10% населення у віці старші 40 років, з них дві третини – жінки. Серед осіб, які старші 65 років, депресія зустрічається втричі частіше. Число осіб з різними депресивними розладами у психіатричних стаціонарах України досягає 35%, причому кожний шостий випадок є таким, що призводить до інвалідності. У світі 340 мільйонів осіб страждає

Олена ВЕНГЕР, доцент кафедри неврології, психіатрії, наркології та медичної психології ТДМУ

на депресивний розлад (18-25% жінок і 8-11% чоловіків) кожних 40 секунд у світі відбувається завершений суїцид (15% депресій закінчуються суїцидом). 25 відсотків тих, які звернулися до лікаря-інтерніста, мали депресивний розлад. Щодо України, то депресія у нас склала 284,5 на 100 тисяч населення. Також до депресії та депресивних станів схильні майже п'ять відсотків дітей та підлітків у віці від 10 до 16 років. Загальна поширеність депресії (всіх різновидів) в юнацькому віці становить від 15 до 40%. Крім цього депресія небезпечна тим, що саме в цьому стані відбуваються велика частина самогубств. Почасти хронічна депресія маскується під різні хвороби тіла (неврологічні, серцево-судинні, гастроентерологічні захворювання), тому хворі звертаються не до психотерапевтів, а до лікарів загального профілю.

– Це, напевно, і є так звана прихована депресія (замаскована), коли людина ходить «по колу» – від одного фахівця до іншого. Які її особливості?

– Уже з назви видно, що особливістю цього виду депресії є нетиповість проявів. Вона перебігає під «маскою» іншого, соматичного (тілесного) захворювання. Прихована депресія – це ендогенний депресивний стан, в якому на перший план в клінічній картині захворювання виступає велика кількість так званих соматичних скарг, а, власне, психічні емоційні її прояви стерті та доволі часто виступають за їх фасадом. Соматичні скарги почасти стосуються центральної нервової системи, шлунково-кишкової, серцево-судинної, кістково-м'язевої системи. Маски бувають найрізноманітніші. Наприклад, хронічний гастрит, захворювання жовчного міхура, інших органів. Основні скарги за «маскованою депресією» – людина скаржиться на апатію, серцебиття або відчуття тремтіння, біль у черевній порожнині або спазми, головний біль або біль за грудною, в спині, незрозумілі порушення, які важко визначити. Маскована депресія – це стан, при якому в пацієнта є симптоми соматичних порушень, але не спостерігається зниження настрою.

– Трапляється, що людині встановлюють діагноз «вегето-судинна дистонія», хоча насправді це депресія. Які відчуття мають насторожити хворого?

– Синдром малих ознак прикметний для прихованого періоду будь-яких захворювань, і не лише невротичних. Але в цьому випадку під час найретельнішого обстеження фізичної, тілесної, хвороби не виявляють. Щодо проявів соматизованого депресивного стану то це – незначне пригнічення настрою, відсутність бажання виконувати ті справи, які раніше приносили задоволення, звуження кола інтересів, обмеження стосунків з оточуючими, немотивоване зменшення енергії та активності. Людина стала нерішучою, її переповнюють відчуття

тривоги, неспокою. Також у розмові з'ясуємо, що пацієнта тривожать роздуми песимістичного змісту, особливо у передранкові години, порушення сну (раннє пробудження в 3-4 години ночі або ж нездатність заснути ввечері). Різноманітними є скарги сомато-вегетативного характеру, які не є притаманні певній хворобі, зниження апетиту, схуднення, порушення лібідо, потенції, оваріо-мєструального циклу, відсутність лікувального ефекту від «соматичної симптоматичної терапії» та, навпаки, позитивна реакція на антидепресанти з послідовним послабленням сомато-вегетативної та психічної складової депресивного стану.

– За якими ще діагностичними критеріями можна розпізнати цей стан?

– Знижений (пригнічений, тужливий) настрій, втрата задоволення від речей та діяльності й інтересу до них, хоча раніше вони були приємні, зниження енергії, що призводить до підвищеної втомлюваності й зменшення активності. Ці та інші симптоми утримуються не менше двох тижнів, спостерігаються щодня й займають більшу частину дня.

– Якщо людина виявила у себе ці ознаки, що їй робити та яким у подальшому буде лікування?

– Хочу зазначити, що терапевтична тактика соматизованих депресивних станів має певні особливості. Найголовніше – лікування повинен проводити лише профільний спеціаліст. Щоправда, існує певна настроєність хворих щодо звернення за медичною допомогою до лікаря-психіатра. Взагалі ж лікування соматизованої депресії повинно бути тривалим (від 3 до 6 місяців), комплексним та індивідуальним. У схеми лікування поряд із загальноозміцнюючою терапією

додають антидепресанти, транквілізатори (переважно седативної дії), нейролептиком з антидепресивним ефектом, вегетостабілізатори, психостимулюючі та ноотропні засоби, снодійні. Гарну дію чинить психотерапевтичний вплив. Це методи психотерапії з урахуванням індивідуально-психологічних особливостей.

ПРОТЕСТУЙТЕ СЕБЕ

Дайте відповідь «так» або «ні» на наведені нижче твердження. Позначте ті, з якими Ви згодні стосовно своєї особи.

1. Мої справи дедалі погіршуються.
2. Ті, кого я бачу щодня, особливо мене дратують.
3. Мені здається, що мій чоловік (дружина, брат, бабця) роблять все так, щоб навмисне розізлити мене, роздратувати.
4. Я нікому непотрібна (я нікчемна) людина.
5. У мене погіршилася пам'ять, особливо останнім часом.
6. Я припускаюся багатьох помилок.
7. Мені не щастить у житті або «таке могло статися лише зі мною».
8. Найважче для мене – прийняти рішення.
9. Майбутнє лякає мене, бо в мене його просто немає.
10. Я ніколи не вийду заміж (не одружусь) чи «я ніколи не зможу розірвати шлюб».
11. Ніхто навіть не пожалкує, якщо зі мною щось трапиться, помру.
12. Я просто песиміст – нічого не вдієш.
13. Мене дратує, якщо хтось сміється або жартує (мене дратують всі – вони живуть, а я – ні!).
14. Я припустився багатьох помилок у житті.
15. Не віриться, що все може змінитися на краще.
16. Я не задоволений/не задоволена собою.
17. У мене трапляються напади незрозумілого плачу.
18. Можу почати кричати через якусь дрібницю або стукати та кидатися чимось, нецензурно висловлюватися.
19. Праця та виконання важливих справ зараз для мене дуже важкі.

Переважання твердних відповідей на зазначені питання мовить про велику ймовірність наявності депресивного стану та необхідності проконсультуватися у психотерапевта чи психіатра. Своєчасна діагностика, прийом призначених антидепресантів та проведена психотерапія допоможуть впоратися з недугою.

ДМИТРО БУДНІК: «ЩОБ НАВЧИТИСЯ – ТРЕНУВАВСЯ ШИТИ НА ПОДУШЦІ»

Мар'яна СУСІДКО,
Микола ВАСИЛЕЧКО (фото)

ХІРУРГІЯ Є ОДНИМ ІЗ НАЙДАВНІШИХ НАПРЯМКІВ МЕДИЧНОЇ НАУКИ. ЦЮ ГАЛУЗЬ МОЖНА СМІЛИВО НАЗВАТИ ТАКОЖ ОДНІЄЮ З НАЙСКЛАДНІШИХ, АДЖЕ В ЛІКАРІВ НЕМАЄ ВИХІДНИХ І НАВІТЬ У НЕРОБОЧИЙ ЧАС ВОНИ ПРОДОВЖУЮТЬ ДОПОМАГАТИ ЛЮДЯМ. ТОЖ ОБИРАЮЧИ ЦЕЙ ФАХ, ТРЕБА РОЗУМІТИ, ЩО ВІН ПОТРЕБУЄ ЦІЛКОВИТОЇ САМОВІДДАЧІ Й НАВІТЬ САМОЗРЕЧЕННЯ. СЬОГОДНІШНІЙ НАШ СПІВРОЗМОВНИК – ЛІКАР-ІНТЕРН ДМИТРО БУДНІК.

– Дмитре, чому обрали медицину, зокрема, хірургію, чим було продиктоване таке рішення?

– Відповідь банальна: тому що завжди хотів бути лікарем. Коли мене у дитинстві запитували, ким хочеш бути, я не мав жодних вагань. Ніколи не хотів бути космонавтом, пожежником чи пілотом якогось винищувача. Натомість завжди повторював одну й ту ж фразу: «Хочу бути лікарем». При тому, що я був малим і не усвідомлював, хто такий лікар. Для мене це була просто людина в білому халаті, яка сидить в якомусь кабінеті та лікує людей. Але вже навіть тоді, в ранньому віці, я почав розуміти, що хочу бути саме хірургом. І надалі, чим дорослішим ставав, чим більше дізнавався про медицину, тим більше вона в мене асоціювалася винятково з хірургією.

Звичайно, що працювати хірургом доволі непросто. Але, гадаю, по-справжньому важко займатися тим, до чого не лежить душа, тим, до чого тебе змусили. Якщо ж займатися справою, яка йде від твого серця, то це, можливо, деколи буває дуже важко фізично, проте в тебе є моральна, психологічна й душевна сатисфакція як фактор, що нівелює фізичну втому. І коли знаходиш це пояснення для самого себе, тоді все стає набагато легше.

– Що привело до судинної хірургії?

– Під час навчання інтерни мають нагоду побувати в усіх відділеннях хірургії. Адже мусимо володіти різними видами оперативних втручань. До судинної хірургії потрапив напередодні вступу до магістратури. Професор Ігор Касьянович Вен-

гер узяв наді мною шефство. Я почав готувати магістерську під його керівництвом. «Профілактика тромбозів планової дії» – тему обрав. Є розроблені протоколи надання медичної допомоги при цьому захворюванні, але хотів удосконалити їх. Узагалі ж, останнім часом доволі часто зустрічаються тромбози у післяопераційному періоді. Якщо їх вдається не цілком ліквідувати, то хоча б зменшити їхню кількість.

– Зараз дуже популярне навчання за кордоном, не хотілося продовжити здобувати там знання?

– Деякі мої одногрупники переїхали навчатися до Польщі. За їхніми розповідями дійшов висновку: принцип ро-

мріяти. Втім, сподіваюся, ситуація в майбутньому зміниться у кращий бік.

Навчатися за кордон хотів би поїхати, а працювати – ні. Мені важко збагнути їхню ментальність, зокрема, в професійному напрямку. У нас ти робиш все, аби врятувати хворому життя і щоб хірургічне втручання мало менше негативних наслідків у майбутньому. За кордоном страхова медицина і всі операції проводять суворо відповідно до протоколу. Навіть якщо під час оперативного втручання лікар бачить, що для людини буде краще, коли відступити від протоколу. Там за таку «творчість» можуть оштрафувати.

– Чи пригадуєте першу операцію? Важко давалося навчання?

– У медицині потрібно весь час вчитися, адже вона постійно йде вперед, з'являються нові способи та методики лікування, треба за всім встигати. Мені пощастило з моїми наставниками, в усіх відділеннях хірургії, де доводилося проходити інтернатуру, лікарі намагалися передати свій найкращий досвід. Звісно, якщо є бажання навчитися, мусиш більше часу проводити у лікарні. Буває, я тут і по 36 годин поспіль буваю.

Коли вночі привозять ургентно пацієнта з цікавим і неординарним випадком, старші колеги телефонують, одразу ж приїжджаю на операцію.

Звичайно, після закінчення навчання, я добре знав лише теорію. Безпосередні ж практичні навички здобував тут, у лікарні. Спершу тренувався, зшив половинки виноградин, шив подушки, іграшки.

Перша операція була з видалення пахової киля. Вона пройшла успішно, хворий невдовзі покинув стіни лікарні цілком здоровим.

– З якими скаргами найчастіше звертаються пацієнти?

– Здебільшого через погану економічну ситуацію в Україні пацієнтів доправляють на таких етапах захворювання, коли знеболюючі вже не діють і жодний рецепт народної медицини не є дієвий. Випадки ж трапляють-

ся різні. Найбільше тішить, коли пацієнта привозять до нас у критичному стані, а покидає стіни лікарні здоровим.

Пригадую, до нас доправили чоловіка, який скаржився на біль у попереку, не міг ходити. Під час обстеження з'ясувалося, що в нього аневризма й потрібно негайно оперувати. Хірургічне втручання пройшло успішно, чоловік видужав.

Зараз у нас уже вкотре перебуває на лікуванні молода дівчина, в якій синдром виходу з грудної клітки. Вона перенесла понад 30 оперативних втручань. Бореться, щоб зберегти кінцівку. Втім, в Україні їй вже не можуть зарадити. Основний вихід – лікування у клініці в Італії. На операцію потрібно понад 20 тисяч євро. Для її сім'ї – це непідйомна сума.

– Яким, на вашу думку, має бути справжній хірург, якими рисами характеру повинен володіти?

– Справжній хірург, як і кожний лікар, передусім має любити людей. Треба вміти залишити за межами лікарні всі свої особисті негаразди. Насправді це нелегко зробити, але твій внутрішній стан, твої почуття, емоції – все це ніколи не повинно виливатися на пацієнта. Вважаю, що кожен лікар має йти з любов'ю до кожної людини.

Крім того, треба бути, попри все, рішучим і відважним. Рішучим для того, щоби прийняти рішення, і відважним, аби це рішення без сумнівів виконати й бути готовим відповідати за його наслідки. Навіть якщо все знати досконало, все одно ніхто не застрахований від помилки. Адже людський організм – надто цікава й незвідана глибина. Буває багато різних нюансів.

– Чим захоплюєтесь?

– Дуже люблю читати. Зараз захопився історичним романом американського письменника Гері Дженнінгса «Ацтек». Це перший твір з чотирьох про життя ацтеків. «Ацтек» написаний, як репрезентація листів від католицького єпископа Нової Іспанії до короля Іспанії Карлоса. Ці листи розповідають про життя колишнього ацтекського вельможи Міштлі («Чорна Хмара», мовою ацтеків – науатль) і показують в деталях життя та культуру однієї з найбільших цивілізацій Латинської Америки.

– Яка Ваша професійна мрія?

– Працювати судинним хірургом і допомагати людям.

– Життєве кредо?

– Якщо чогось хочеш, то працюй!

ЧОМУ ЖІНКИ ЧАСТІШЕ ЗА ЧОЛОВІКІВ ПОТЕРПАЮТЬ ВІД БЕЗСОННЯ

Вчені з Амстердамського вільного університету виявили сім генів, які підвищують ризик розвитку безсоння.

Під час дослідження вчені проаналізували дані понад 113 тисяч людей. В результаті їм вдалося виявити сім генів, які пов'язані із скаргами на безсоння. Більше того, один з генів – MEIS1 раніше вже був асоційований з іншими розладами, зокрема, із синдромом неспокійних ніг.

Крім того, дослідники встановили, що поряд із загальними генетичними чинниками розвитку безсоння існують також відмінності між статями. Зокрема, на безсоння частіше страждають жінки – на поганий сон скаржилися 33% жінок і 24% чоловіків.

Також команда виявила сильну генетичну схожість з іншими захворюваннями, тривожними розладами, депресією, невротизмом. Ці хвороби часто супроводжують безсоння.

ЯКІ ПРОДУКТИ ХАРЧУВАННЯ НЕБЕЗПЕЧНІ ДЛЯ ВЖИВАННЯ ВЛІТКУ

Літо – прекрасна пора року, але не для продуктів. Якщо не хочете отруїтися, вам необхідно не зловживати цими продуктами або й зовсім їх не вживати.

М'ясо та риба

Тут усе просто. Висока температура сприяє швидкому розмноженню бактерій у цих продуктах. Зокрема, варто відмовитися від свинини, адже вона найбільш схильна до цього.

Молочні продукти

Цей тип продукції потребує зберігання лише в холодильнику. Не хочете отримати харчове отруєння – відправляйте молоко та іншу продукцію в холодильник, щойно повернувшись додому з крамниці.

Готова продукція

Ваші улюблені салатики та інші смаколики, які продають у супермаркетах, теж можуть загрожувати здоров'ю влітку. По-перше, ви не можете бути впевнені в тому, що їх зберігають у належних умовах і температурному режимі. По-друге, не знати, чи свіжою є ця продукція.

Випічка

Здебільшого йдеться про тости та тістечка з кремами. Адже більшість з них роблять на основі масла або вершків. Тому в такій продукції необхідно перевіряти термін вживання та умови зберігання.

Соки та фрукти

Якщо упаковка пошкодилася, соки можуть почати бродити та псуватися. Також не варто купувати й вживати фрукти, які трохи підгнили. Звичайно ж, можна відрізати шматок, який зіпсувався, але це не врятує від утворення бактерій, які вже розмножилися в цьому плоді.

ЧЕРЕШНЯ: ЛІКУВАЛЬНІ ТА СМАКОВІ ВЛАСТИВОСТІ

Лариса ЛУКАЦЬУК

ЧЕРЕШНЯ СМАЧНА РО- ДИЧКА ВИШНІ, НАУКОВА ЇЇ НАЗВА – CERASUS AVIUM, ТОБТО «ПТАШИ- НА ВИШНЯ».

В ягодах черешні дуже велика кількість цукру, багато калію, кальцію, магнію, заліза, міді, марганцю, йоду та фосфору. В плодах присутні вітаміни С, РР, В₁, В₃, В₆, Е, К, які особливо необхідні в період вагітності та годування груддю, а також дітям. Ретинол відповідає за формування й розвиток усіх тканин, починаючи від кісток і шкіри та закінчуючи сітківкою очей. Вітамін В₁ бере участь у процесі обміну речовин, вітамін В₆ сприяє синтезу білків, стимулює роботу печінки, серця та головного мозку, вітамін РР стимулює процес дихання клітин.

Завдяки наявності кумаринів та оксикумаринів черешня сприяє зниженню згортання крові й запобігає утворенню тромбів. Вона звільняє організм від шкідливих продуктів обміну й надлишку холестерину. Ягоди темних сортів будуть корисні за гіпертонії, позаяк знижують кров'яний тиск, а антоциани, які містяться в черешні, зміцнюють капіляри. Відвар з плодоніжок цієї ягоди можна використовувати як засіб при захворюванні серця.

Чудово зарекомендувала себе черешня й при анемії, адже збагачує організм відсутнім у цьому стані залізом.

Черешня також володіє відхаркувальною дією, яка допомагає при кашлі. Для цього зваріть компот з ягід черешні без цукру та пийте його гарячим. Сік черешні буде корисний при ревматичних захворюваннях, закрепах, анемії та порушенні травлення. Пити його рекомендують по півсклянки кілька разів на день.

Плоди черешні допомагають при різних захворюваннях шлунково-кишкового тракту. Завдяки наявності амігдалину черешня втамовує болі у шлунку та збуджує апетит. Плоди містять у собі велику кількість клітковини, яка необхідна для сапрофітних бактерій, тому її можна рекомендувати при дисбактеріозі кишківника.

Дуже корисні ягоди черешні діабетикам, адже 75% її вуглеводів – це легко засвоювана організмом фруктоза. Відвар квіткових черешні можна використовувати як сечогінний засіб, а також для схуднення. У сезон ви зможете скинути зайві кілограми без завдання шкоди організму, замінивши черешнею калорійні кондитерські вироби.

Саліцилова кислота, що міститься у черешні, має знеболюючу дію й буде корисна при таких проблемах, як ревматизм, подагра та артрит.

Черешня добре допомагає при різних шкірних захворюваннях, таких, як вугри, екзема та псоріаз. Плоди використовують і в косметології: ягідна маска з черешні в поєднанні з полуницею очищає та звужує пори, відлущує мертві клітини. Приготуйте кашку з очищеної від шкірки розім'ятої черешні або втирайте в шкіру проціджений

черешневий сік. Змивати маску потрібно через 15 хвилин. Вона стане більш живильною, якщо додати розтоплений жир або чайну ложку оливкової олії на кавову чашку черешні.

СМАЧНІ НАЙДКИ

Фруктовий десерт «Екзотичні ягоди черешні»

Візьміть по півсклянки дрібних полуниць, чорних і жовтих черешень, вишень, чорниць, 1 апельсин, 1 банан, будь-які горіхи, цукрову пудру.

Ягоди помийте, почистіть. З черешень і вишень вийміть

кісточки. Апельсин старанно почистіть, розберіть на скибочки й поріжте кожну на кілька частин. Банан почистіть, наріжте невеликими шматочками й швидко змішайте з апельсином та ягодами. Додайте будь-які горіхи (волоські, мигдаль, арахіс, фундук) чи навіть чайну ложку почищеного соняшникового насіння. Викладіть у скляні банки чи кремьні, посипте цукровою пудрою й покладіть у холодильник не менше, ніж на півгодини.

Бісквітний пиріг з черешнями

Отже, приготуйте для пирога продукти: 150 г вершкового масла, 150 г цукру, 3 великих яйця, 150 г борошна, 400 г черешні (свіжої або консервованої), цукрову пудру для посипки.

Розтираємо цукор з розм'якшеним вершковим маслом. Додаємо по одному жовтку яєць. Добре збиваємо білки, поперемінно з борошном домішуємо в масляно-цукрову масу. Виливаємо тісто в форму, яку перед тим застелили папером для випічки, змащеним маслом.

З черешень видаляємо кісточку, викладаємо на тісто щільним шаром.

Ставимо наш пиріг в розігріту до 180 градусів духовку хвилини на 30-35, перевіряємо готовність зубочисткою.

Виймаємо, посипаємо цукро-

вою пудрою, розрізаємо на шматочки та подаємо до чаю.

Сирний торт без випічки з полуницею та черешнею

Торт за цим рецептом виходить ніжний та смачний. Такий торт можна робити взимку із замороженими ягодами. З начинкою можна експериментувати на ваш смак. Спробуйте, дуже смачно!

Складники: сир 500 г, молоко 1 скл. (200 г), сметана 1 пач. (500 мл.), желатин 30 г, цукор 2 скл. (400) г, ягоди (полуниця та черешня) – скільки завгодно.

Спосіб приготування. Желатин залити молоком і залишити на 30 хв. Ягоди помити, обсушити та відокремити від хвостиків і кісточок. Сметану збити з цукром. Додати сир і ще раз добре збити до однорідності (можна пройтися блендером). Желатин підігріти і розчинити до однорідності. Влити тоненькою цівкою в сирну масу, збити. Маса виходить трохи рідкою, це нормально. Беремо нероз'ємну форму й викладаємо шарами – спочатку молочно-сирну масу, зверху черешню. Наступний шар знову сирний, потім полуниця. І знову шар сирний, зверху мені можна покласти банани та останній сирний шар. Ставимо в холодильник на годину, виймаємо ставимо нашу форму в теплу воду на хвилину-дві, виймаємо, перевертаємо на пласку тарілку, знову ставимо на п'ять хвилин в холодильник, щоб скріплювалося те, що розтануло.

Прикрашаємо й подаємо до столу.

ПРОЦЕДУРА

ВІДНОВИТИСЯ ПІСЛЯ НЕДУГИ ДОПОМОЖЕ МАСАЖ

Мар'яна СУСІДКО

Про користь і чудодійні властивості масажу знає кожен. Для когось – це вид відпочинку та спосіб розслабитися після напруженого дня, адже цілющий вплив масажу поліпшує настрій та самопочуття. Для інших – лікування, оскільки покращує циркуляцію крові та лімфи, зміцнює суглоби, приносить полегшення при болю у хребті, робить шкіру еластичною. На рівні фізіології ця процедура впливає на всі системи організму, тому її результатом стають як загальне поліпшення всіх функцій, так і полегшення деяких специфічних недуг. Про важливість відновного масажу розпитували у медсестри-масажистки **Наталії БАНАК**.

– У боротьбі з якими захворюваннями найкраще застосовувати масаж?

– Ця процедура допоможе

впоратися з проблемами опорно-рухового апарату, подолати остеохондроз, захворювання дихальних шляхів. Скажімо, при бронхіальній астмі масажування грудної клітки полегшує дихання, зменшує кількість нападів. Дуже корисний при головному болю та головокружінні, адже часто вони пов'язані з погіршенням відтоку та притоку крові до головного мозку. Для кращого ефекту масаж поєднують з прийомом необхідних лікарських препаратів. Ця процедура допоможе позбавитися такої неприємності, як затерптість кінцівок. Причина недуги у тому, що десь затиснуто нервові закінчення. Коли терпнуть руки, то нерв зазвичай затискається десь у ділянці шиї та комірцевої ділянки, де розміщені нервові закінчення.

– Чим корисний відновний масаж?

– У системі відновної те-

рапії масаж є одним з невід'ємних засобів реабілітації після травм і захворювань опорно-рухового апарату. Не досить просто накласти та зняти гіпс – після переломів важливо відновити стан м'язової тканини людини, її здатність повноцінно рухатися. Під впливом масажу значно швидше минає біль і зникають набряки, закріплюються м'язи, покращується функціональність суглобів і трофіка сполучних тканин. Разом з лікувальною фізкультурою масаж допомагає «поставити на ноги» пацієнта. Після застудних захворювань також, хоч як дивно це звучить, відновний масаж корисний. Після запального процесу в людини у легенях чи бронхах лишається слиз. Завдання масажиста – стимулювати відтік цієї рідини. Пацієнти вже після трьох сеансів відчувають значне полегшення,

рідина починає виходити з організму.

– Якщо мовити про масаж як профілактичну процедуру, то його можна робити будь-кому чи є якісь протипоказання?

– Профілактичний масаж корисний усім. Особливо для пенсіонерів. Адже з віком у людей «згасають» фізіологічні функції. Масаж же допомагає ці функції стимулювати. Корисний він і для підлітків, у яких саме відбувається формування м'язової та кісткової систем. Для школярів і студентів, яким доводиться багато сидіти за партами, масажні процедури стануть найкращою профілактикою сколіозу.

Особам, які мають сидячу роботу, теж бажано час від часу відвідувати масажний кабінет, аби розвантажити м'язи, які постійно в напруженому стані. Найчастіше в таких випадках потрібен масаж комірцевої ділянки. Масаж у наш час стресів – рідко дуже корисна, навіть просто для розслаблення, без будь-яких лікувальних цілей.

Є кілька ситуацій, коли від масажу краще відмовитися:

при злоякісних новоутвореннях в організмі людини, при інфекційних захворюваннях з підвищеною температурою тіла. Обережно з масажем потрібно бути гіпертонікам. Адже під час процедури кров'яний тиск підвищується.

Але якщо мовити про лікувальний масаж, то його повинен призначити медик. Працюємо в тісній співпраці з невропатологами, хірургами, лікарями сімейної медицини. Вони оцінюють стан людини та лише тоді призначають цю процедуру.

– Як пацієнту підготуватися до сеансу масажу?

– Масаж має проводитися не раніше, як за годину після прийому їжі. Переїдати перед сеансом не можна, оскільки на організм людини таким чином ітиме подвійне навантаження, багато сил витратиться на перетравлення їжі. Однак і голодний приходити не варто, адже при масажі йде різка стимуляція, крововідтік посилюється, кисень різко надходить до кори головного мозку, тож якщо людина голодна, зростає ймовірність запаморочення.

